

[Jørgen Peder Hansen.]

villere derne overhovedet ikke rokke sig en tøddel, uanset at man henvendte sig til dem. Jeg skal lade situationen selv tale om, hvorvidt det var rigtigt af arbejdsministeren at fremsætte en sådan tvivl; også vi havde naturligvis vores tvivl i situationen, men der er alligevel meget, der tyder på, at havde konflikten fået lov til at få sit naturlige forløb, så ville derne formentlig have været til at få i tale.

Lad mig blot til slut minde om, at der er holdt uanede mængder af hyldesttaler til søens folk, og disse hyldesttaler har været karakteriseret af én ganske bestemt ting, nemlig disse ord til slut: I skal ikke blive glemte. Regeringen har efter min opfattelse ved sin ensidige indgriben til fordel for rederne udvist en ganske særpræget evne til at fortolke dette derhen, at det netop gælder om at glemme søens folk.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 91 stemmer mod 71.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lukkeloven.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 69) findes i tidenden sp. 1492, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 357).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ove Hansen: Der foreligger 2 ændringsforslag her til anden behandling vedrørende lukkeloven, og jeg kan på mit partis vegne anbefale, at vi stemmer for begge ændringsforslag. Det ene er stillet af handelsministeren, og det har vi alle i udvalget kunnet tiltræde.

Det andet ændringsforslag går ud på, at der i forbindelse med salg ved servicestationerne også skal kunne sælges aviser. Vi fik en henvendelse fra bladudgiverne, og jeg tror, denne henvendelse gjorde indtryk på udvalgets medlemmer. Vi var alle enige om, at det var et meget rimeligt krav, der fremkom her, men i udvalget kunne man alligevel ikke blive enig, selv om handelsministeren ville være villig til, hvis udvalget stod samlet om denne henvendelse, at tiltræde det. Det lykkedes altså ikke at blive enige, og derfor foreligger der en mindretalsindstilling med et ændringsforslag, stillet af socialdemokratiet og SF. Jeg kan anbefale at stemme for dette ændringsforslag såvel som for det af handelsministeren stillede og af hele udvalget tiltrådte ændringsforslag.

Erik Hansen (Vejle amt): Der er til det foreliggende lovforslag af handelsministeren stillet et ændringsforslag, som er tiltrådt af hele udvalget. Ændringsforslaget betyder, at det af lovteksten tydeligt vil komme til at fremgå, hvem anmeldelsespligten påhviler over for politiet, nemlig den, for hvis regning og risiko benzinsalgsstedet drives. Jeg kan anbefale, at man stemmer for dette ændringsforslag og for lovforslaget i dets helhed.

Derudover er der stillet ændringsforslag af SF og socialdemokratiet. Ændringsforslaget går ud på, at der ved benzinsalgsstederne kan oprettes sådanne „jernbanekiosker“, som er omtalt i § 4, litra c, 2. punktum, i lukkeloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 253 af 22. juni 1966. Jeg mener ikke, det er rigtigt at give benzinsalgsstederne de samme betingelser som jernbanekiosker, for så vil man give benzinsalgsstederne tilladelse til forhandling af nøjagtigt det samme vareudvalg som disse, og det mener vi ikke er rigtigt.

[Erik Hansen (Vejle amt).]

Jeg vil derfor på mit partis vegne anbefale, at man stemmer imod dette ændringsforslag, og at man stemmer for lovforslaget med den ændring, der er foreslået af handelsministeren og tiltrådt af hele udvalget.

Jeg tror, at denne lille ændring af lukkeloven i rimelig grad har taget skyldigt hensyn såvel til branchen som til forbrugerne.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): Venstre kan anbefale lovforslaget med det ændringsforslag, der er stillet af den højtærede handelsminister, og jeg benytter lejligheden til at understrege, at dette ændringsforslag om, hvem der har pligten til anmeldelsen, jo ingen indflydelse har på kontraktforholdet imellem benzinstationernes ledere og de selskaber, de har sluttet aftaler med. Det skulle jo gerne udvikle sig sådan, at de ændringer, vi her vedtager, og den forbedring af lukkeloven, vi vedtager, kan give en bedre forbrugerservice — det er det, man stiler efter, og det tror jeg også vi kan opnå.

Jeg vil afvise ændringsforslaget fra socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, og det undrer mig lidt, at den ærede socialdemokratiske ordfører, den tidligere handelsminister hr. Ove Hansen, har villet være med til at stille et sådant ændringsforslag. Han var jo selv med til at føre forhandlingerne vedrørende benzinservicestationerne og har jo i øvrigt passet meget på, at der ikke blev andre ting draget ind i situationen; og derfor synes jeg, det er lidt underligt, at det ærede medlem nu er med til at stille ændringsforslag, der ville komplicere tingene yderligere. Jeg håber, at vi får en lukkelovsrevision inden for en overskuelig tid, hvor vi kan tage disse øvrige spørgsmål frem til behandling.

Jørgen Andersen: Mit partis ordfører er forhindret i at være til stede, og jeg skal på det radikale venstres vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse med den ændring, som handelsministeren har foreslået og udvalget har tiltrådt.

Hvad angår mindretallets ændringsforslag, må vi afvise det; det er ikke, fordi vi anser det for at være et perspektivløst forslag, men vi må henholde os til, at det vil være mere hensigtsmæssigt at drøfte det,

når lukkeloven kommer til revision i en forhåbentlig overskuelig fremtid.

Poul Dam: Lukkelovsdiskussioner har jo mange interessante facetter. En af dem består deri, at der optræder en hel del interesser fra bestemte grupper af erhvervsdrivende, der føler, at enhver ændring er med til at krænke deres velerhvervede rettigheder.

Det beskedne ændringsforslag, som er stillet af socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer i udvalget, går jo simpelt hen ud på, at den adgang til at oprette noget, der ligner jernbanekiosker, som vi for ikke så længe siden udvidede til at gælde rutebilstationer, fergeanlægspladser o. lign., også skulle kunne udvides til at omfatte de steder, hvor der faktisk kommer en masse mennesker i vore dage, nemlig benzinsalgssteder. Men det viser sig jo, at her er det ikke hensynet til forbrugerne, det er ikke hensynet til de interesser, som lukkelovsbestemmelserne i øvrigt skulle tjene, altså funktionærinteresserne, men det er hensynet til visse andre erhvervsdrivende, som gør sig gældende, og man kommer til at tænke lidt på et så fjernt tidspunkt som 1857, da man forsøgte at indføre næringsfriheden, og så indførte man nogle „løbælter“ for at beskytte de velerhvervede rettigheder. De velerhvervede rettigheder skal altså beskyttes videre, og så blæser man bl. a. på, hvad den store del af forbrugerne, som bevæger sig ud over landet med motorkøretøj, har brug for. Jeg tror, det er et fornuftigt ændringsforslag. Jeg vil meget gerne anbefale det, ligesom jeg kan anbefale det ændringsforslag, der er stillet af handelsministeren og tiltrådt af hele udvalget.

Det skal dog måske i den forbindelse tilføjes, at man her — som en gang imellem også ellers — får et indtryk af et ganske ejendommeligt retsforhold mellem benzinselskaber og folk, som driver benzinsalgssteder. Jeg er ikke sikker på, at de forhold, der dér findes, altid er helt i overensstemmelse med menneskerettighederne, men vi kunne måske ved lejlighed få handelsministeren til at kigge lidt nærmere på det.

Endelig vil jeg gerne sige til hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt), at han ikke bør

[Paul Dam.]

beklage, at den tidligere handelsminister er blevet klogere. Det skal man aldrig bebrejde nogen; det kunne også ske for hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt), rent teoretisk.

Handelsministeren (*Knud Thomsen*): Jeg vil gerne ved denne andenbehandling takke for udvalgsbehandlingen og for den velvillige modtagelse af selve lovforslagets hovedemne.

Hvad angår det af mindretallet stillede ændringsforslag, vil jeg sige, at jeg må støtte udvalgsflertallets opfattelse. På den anden side vil jeg jo meget nødig have, at hr. Poul Dam skal tro, at jeg blæser på forbrugerne og ikke kan se deres interesser. Jeg skal også gerne ved lejlighed være med til at interessere mig for, om menneskerettighederne bliver krænket ved tankstederne.

Med hensyn til ændringsforslaget vil jeg gerne sige, at der ligger jo bagved, at de personer, der færdes i motorkøretøjer på landevejen, skulle have samme adgang som personer, der rejser med tog og bus og skib og fly, til at forsyne sig. De har jo reelt særdeles gode muligheder i forvejen, de, der rejser med bil, i forhold til de andre. Derudover vil jeg sige, at det bliver jo så et vareudvalg, der foruden aviser også omfatter tobak, chokolade, bøger etc., etc., og jeg kan ikke fuldt ud se behovet for, at man netop på et benzinsalgssted skal kunne gå ind og forsyne sig med tobak og så eventuelt smide sine tændstikker fra sig, når man kommer ud efter at have tændt den første cigaret eller pibe eller cigar; det kommer jo dog til at ligge noget op ad hinanden. Jeg vil også kunne se praktiske vanskeligheder med til- og frakørsel o. lign. på disse steder, hvor der måtte være sådanne superkiosker eller supertanksteder. Jeg har også en vis respekt for at lukke op for en almindelig diskussion omkring lukkeloven, og det har jeg flere gange givet udtryk for ved dette lovforslags behandling; det er i alt fald mit indtryk, at indtil en almindelig revision finder sted — jeg håber, den kommer — skal vi også se en lille smule på den anden side, nemlig den konkurrence, der bliver påført tobakshandlerne, som jo ikke

er alt for godt stillet i økonomisk henseende.

Jeg ser derfor helst, i overensstemmelse med udvalgets flertal, at man begrænser lovforslaget til at omfatte de varer, der har været tale om her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 85 stemmer mod 53.

Ændringsforslag nr. 2, § 1, således ændret, og § 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om fritidsundervisning m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 52) findes i tidenden sp. 945, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 577).

Der var stillet 93 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende 4 ændringsforslag:

Af *Sigsgaard, Brundgård, Kjær Rasmussen* og *Hanne Reintoft*:

Til § 29...

1) *Stk. 1*, nr. 1, affattes således:

„1. Klubben skal have en bestyrelse, hvoraf mindst halvdelen skal vælges af og blandt klubbens medlemmer, og hvoraf mindst 2 øvrige medlemmer skal være myndige.“